

Pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem

Publicēts: 24.08.2020.

Izvērtēšanas kritēriji un metodika

Atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 16.jūnija noteikumu Nr.313 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.2.specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem" 9.2.2.1.pasākuma "Deinstitutionalizācija" īstenošanas noteikumi" 32.1.2., 32.2.2. un 35.2.apakšpunktam Labklājības ministrija sadarbībā ar sociālajiem partneriem izstrādā pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem, bāreņu un bez vecāku gādības palikušu bērnu, kas atrodas bērnu aprūpes iestādē, un bērnu ar funkcionāliem traucējumiem, kas dzīvo ģimenē, vērtēšanas kritērijus un individuālā izvērtējuma metodiku.

Labklājības ministrija informē, ka vērtēšanas kritēriji un individuālā izvērtējuma metodika ir nepieciešama, lai speciālistu komandas plānošanas reģionu uzdevumā kvalitatīvi un pēc vienotiem principiem izvērtētu deinstitutionalizācijas mērķa grupas personu individuālās vajadzības, noteiktu nepieciešamo pakalpojumu apjomu un izstrādātu individuālos atbalsta plānus, kā arī apkopotu informāciju par valsts ilgstošas aprūpes institūcijām un bērnu aprūpes iestādēm, to infrastruktūru un tajās esošajām pilngadīgajām personām ar garīga rakstura traucējumiem un bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, kas atrodas bērnu aprūpes iestādē.

Pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem

Pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem individuālo izvērtējumu veikšanai plānots izmantot Eiropas kopējās vadlīnijās pārējai no institucionālās uz sabiedrībā balstītu aprūpi rekomendēto [Atbalsta intensitātes skalu](#) – zinātnisku metodi personu ar garīga rakstura traucējumiem atbalsta vajadzību izvērtēšanai.

2016.gada februārī ir pieņemti grozījumi Ministru kabineta 2015. gada 16. jūnija noteikumos Nr. 313 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem" 9.2.2.1. pasākuma "Deinstitutionalizācija" īstenošanas noteikumi" un Ministru kabineta 2015. gada 14. aprīļa noteikumos Nr. 193 „Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.1.specifiskā atbalsta mērķa "Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti darbam ar riska situācijās esošām personām" 9.2.1.1.pasākuma "Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās" īstenošanas noteikumi", lai nodrošinātu iespēju izmantot Atbalsta intensitātes skalu gan personu ar garīga rakstura traucējumiem individuālo vajadzību novērtēšanai un atbalsta plānu izstrādei deinstitutionalizācijas projektos, gan pašvaldību sociālo dienestu sociālo darbinieku darba ar personām ar garīga rakstura traucējumiem pilnveidošanas pilotprojektam, skat. [shēmu](#).

Pašvaldību sociālo dienestu sociālie darbinieki, kuri būs deleģēti veikt deinstitutionalizācijas projektu mērķa grupas – pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem - individuālo vajadzību izvērtēšanu un atbalsta plānu izstrādi (kopā ne vairāk par 40), tiks apmācīti Atbalsta intensitātes skalas lietošanā un uz tās rezultātiem balstītu atbalsta plānu izstrādē. Apmācība notiks no 2016.gada 18. līdz 22.aprīlim.

Sociālajiem darbiniekiem kā papildus resursus atbalsta plānu izstrādē būs pieejami psihiatri un ergoterapeiti, kuru pakalpojumus

iepirks plānošanas reģioni. Pēc sociālā darbinieka veiktas individuālo vajadzību izvērtēšanas, izmantojot Atbalsta intensitātes skalu, tiks piesaistīti minētie papildus speciālisti, un individuāli apspriesti riski un neskaidrības par katru izvērtējamo personu un noteikti gadījumi, kad ir nepieciešama ergoterapeita vai psihiatra, vai abu speciālistu tikšanās ar izvērtējamo personu klātienē. Līdz ar to individuālo atbalsta plānu izstrādē tiks ņemti vērā psihiatru un ergoterapeitu ieteikumi par personai ar garīga rakstura traucējumiem nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem, lai persona spētu labāk tikt galā ar ikdienas dzīvi un veiksmīgāk integrētos sabiedrībā.

[Bāreņi un bez vecāku gādības palikuši bērni, kuri atrodas bērnu aprūpes iestādēs](#)

[Bērni ar funkcionāliem traucējumiem, kuri atrodas ģimenē](#)

Atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 16.jūnija noteikumu Nr.313 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.2.specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem" 9.2.2.1.pasākuma "Deinstitucionalizācija" īstenošanas noteikumi" 35.2.apakšpunktam Labklājības ministrija nosaka prasības informācijas apzināšanai un apkopošanai par valsts ilgstošas aprūpes institūcijām un bērnu aprūpes iestādēm, to infrastruktūru un tajās esošajām projektu mērķa grupas personām, kas nepieciešama plānošanas reģionu deinstitucionalizācijas plānu izstrādei.

[Prasības informācijas par institūcijām analīzei](#)

<https://www.lm.gov.lv/lv/pilngadigas-personas-ar-gariga-rakstura-traucejumiem>